

Autor petycji:

(adres zamieszkania i do korespondencji:)

PETYCJA

ws. zmiany przepisów o dostępie do informacji publicznej

W imieniu własnym oraz w interesie publicznym wnoszę petycję, która ma na celu skłonienie władz państwowych do podjęcia działań legislacyjnych, sprowadzających się do zmiany niektórych przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

W pierwszej kolejności **wnoszę o rozważenie potrzeby podjęcia procesu legislacyjnego, który miałby za zadanie sprecyzowanie kwestii związanych z minimalną treścią wniosku o udostępnienie informacji publicznej.** W ocenie autora petycji, niedookreślenie tej kwestii utrudnia pracę organów władzy publicznej i innych podmiotów zobowiązanych do udzielenia informacji, prowadzi do wątpliwości interpretacyjnych, a jednocześnie zagraża bezpieczeństwu wewnętrznemu i zewnętrznemu państwa.

W orzecznictwie sądów administracyjnych zarysowały się bowiem dwie linie orzecznicze. Jedna jest bardzo liberalna i nakazuje udzielać informacji publicznej także w następstwie wniosków anonimowych. Druga jest bardziej racjonalna i przesądza, że **wniosek powinien spełniać pewne minimalne wymogi formalne, nie może być anonimowy, a zatem musi zawierać co najmniej wskazanie imienia i nazwiska lub nazwy autora petycji** (por. np. wyrok WSA w Łodzi z dnia 13 lipca 2016 r., II SAB/Łd 149/16). Poza względami *stricte* prawnymi i techniczno-organizacyjnym, autor niniejszej petycji wskazuje, że konieczność niezwłocznego udostępnienia informacji publicznej podmiotom anonimowym może zagrażać bezpieczeństwu wewnętrznemu i zewnętrznemu kraju, chociażby ze względu na toczącą się przygraniczną wojnę. Powoduje to bowiem łatwy dostęp do informacji o działaniu podmiotów publicznych, społecznych i gospodarczych przez obce służby oraz inne osoby zagrażające bezpieczeństwu państwa. Podmiot udzielający informacji nie jest także w stanie zweryfikować, czy wniosek pochodzi od wnioskodawcy krajowego, unijnego czy zagranicznego.

Niżej podpisany wnosi zatem o rozważenie możliwości wywołania procesu legislacyjnego, którego celem będzie doprecyzowanie minimalnej treści wniosku o udzielenie informacji publicznej, tak aby musiał on zawierać co najmniej imię i nazwisko albo nazwę wnoszącego, a także jego adres (tradycyjny lub co najmniej elektroniczny).

W drugiej kolejności stwierdzić należy, że przepis art. 23 cytowanej ustawy przesądza o odpowiedzialności karnej tego, kto wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi nie udostępnia informacji publicznej, przy czym osoba taka podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. W ocenie niżej podpisanego,

przepis ten przewiduje zbyt surową odpowiedzialność za incydentalne nieudostępnienie informacji publicznej oraz prowadzi do istotnych wątpliwości interpretacyjnych. W szczególności nie wiadomo, czy odpowiedzialności takiej podlega tylko ten podmiot, który rażąco i całkowicie lekceważy obowiązek udostępniania informacji albo nieznacznie przekracza termin jej udzielenia, czy na przykład również taki podmiot, który błędnie zinterpretuje zakres i treść wniosku o udzielenie informacji lub treść powszechnie obowiązujących przepisów prawa. W związku z tym, proponuje się alternatywnie:

1. albo całkowite zniesienie odpowiedzialności karnej za nieudostępnienie informacji publicznej i zastąpienie jej wyłącznie odpowiedzialnością typu dyscyplinarnego lub organizacyjnego,
2. albo wprowadzenie odpowiedzialności tylko za długotrwałą lub rażącą – np. odmawiającą wykonania prawomocnego polecenia sądu administracyjnego albo organu sprawującego nadzór nad podmiotem zobowiązanym – odmowę udostępnienia informacji;
3. albo kontrawencjonalizację, to znaczy uczynienie czynu z art. 23 ustawy wyłącznie wykroczeniem zagrożonym grzywną, wymierzaną w trybie przepisów postępowania w sprawach o wykroczenia;
4. albo zastąpienie odpowiedzialności karnej odpowiedzialnością typu administracyjnego (kara pieniężna dla kierownika jednostki lub osoby obowiązanej w danej strukturze do udostępnienia informacji).

W ocenie autora petycji, kontrawencjonalizacja lub depenalizacja tego czynu nie będzie przeszkadzać w osiągnięciu celów ustawy, a nawet może ułatwić dochodzenie realizacji praw obywatelskich, gdyż środki pozakarne mogą być chętniej stosowane przez organy państwa. Jednocześnie lepiej odpowiada to zasadzie, że prawo karne stanowi *ultima ratio*, to znaczy środek, po który należy sięgać wyłącznie w ostateczności.

Wyrażam zgodę na opublikowanie treści petycji w rejestrze umieszczonym na stronie internetowej adresata, ale nie wyrażam zgody na publikację jakichkolwiek danych osobowych autora petycji.

Z wyrazami szacunku,